

Vastaus valtuustoaloitteeseen: Kerhotoiminnan tarjoaminen 2 vuotta täyttäneille lapsille

KV 20.03.2023 § 14

133/00.02.10.00/2022

Lisätiedot:

varhaiskasvatuspäällikkö Annika Hiitola, puh. 050 341 6269
kaupunginlakimies Lena Filipsson-Korento, puh 050 354 0121
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Valtuutettu Satu Mollgren sekä seitsemän (7) muuta valtuutettua ovat valtuuston kokouksessa 14.2.2022 jättäneet valtuustoaloitteen, jossa ehdotetaan, että kaupunki tarjoaisi kerhotoimintaa 2-vuotta täyttäneille lapsille. Aloite on **oheismateriaalina**.

Ennen tätä samaa aihetta koskevaa asiaa oli käsitelty opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunnissa sekä kaupunginhallituksessa.

SOVV 9.12.2020 § 94

<https://kauniainenfi.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=20203028-4>

SOVV 28.10.2021 § 76

<https://kauniainen10fi.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2021156-7>

SUUS 15.12.2020 § 83

<https://kauniainenfi.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=20203030-5>

SUUS 4.11.2021 § 68

<https://kauniainen10fi.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2021157-6>

Kaupunginhallitus 17.1.2022 § 7

<https://kauniainen10fi.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2022178-7>

Nyt käsiteltävänä oleva valtuustoaloite käsiteltiin suomenkielisessä opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunnassa 9.6.2022 § 34, jolloin asia palautettiin valmisteluun seuraavin evästyksin:

- Valmistelussa tulee huomioida vuonna 2020 tehty kysely perheiden kiinnostuksesta kerhotoimintaan.
- Esittelytekstissä tulee huomioida ja tuoda esille kustannuslaskelmat.
- Asiassa tulee kiinnittää huomiota katsomukselliseen yhdenvertaisuuteen.

<https://kauniainen10fi.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2022235-9>

Uudelleen valmistelussa todettiin perustelluksi tehdä uusi kysely, koska vuonna 2020 tehty kysely ja sen tulokset olivat jo osin vanhentuneet. Keskeisimmät muutokset toimintaympäristössä ovat koronapandemian aiheuttamat muutokset yhteiskuntaan, josta esimerkkinä voidaan mainita etätyön yleistyminen, sekä suuri vuonna 2021 syntyneiden lasten määrä Kauniiaisissa. Toinen huomioitava asia on yksityisen päiväkotit Ankkalammen muutto pois avoimen perhetoiminnan kanssa jakamastaan rakennuksesta vuonna 2022, jolloin tila vapautui ja olisi luontevasti käytettävissä kerhotoimintaa varten.

Kysely laadittiin uudelleen marraskuussa 2022, ja kyselyyn oli mahdollista vastata ajalla 2.–20.11. Kyselyyn kutsuttiin vastaamaan kaikkien alle 4-vuotiaiden kuntalaisten huoltajat. Vastauksia kyselyyn tuli yhteensä 40 kappaletta. Kyselyyn liittyviä lapsia oli yhteensä viisikymmentä (50) kappaletta. Kyselyn kohteena olevien ikäluokkien lapsimäärä on yhteensä 343 lasta, jakautuen ikäryhmittäin niin, että 2022 syntyneitä oli 64 lasta, 2021 syntyneitä 102 lasta, 2020 syntyneitä 84 lasta ja 2019 syntyneitä 93 lasta. Vastausprosentiksi muodostui siten 12 %, tai huomioiden kaikki lapset, vajaa 15 %.

Vastaajista 15 % eli yhteensä kuusi (6) ilmoitti sitoutuvansa kerhotoimintaan, mikäli sellaista järjestettäisiin. Lasten määrä kerhotoiminnassa olisi tällöin 8 lasta, jotka jakautuisivat ikäluokittain niin, että vuonna 2019 syntyneitä lapsia olisi kaksi (2) lasta, vuonna 2020 syntyneitä olisi nolla (0) lasta, vuonna 2021 syntyneitä olisi viisi (5) lasta ja vuonna 2022 syntyneitä olisi yksi (1) lapsi.

Vastaajista 32,5 % eli yhteensä kolmetoista (13) kappaletta, ilmoitti voivansa harkita lapsensa osallistumista kerhotoimintaan, mikäli sellaista järjestettäisiin. Kerhotoimintaa harkitsevien lasten syntymävuodet jakoutuivat seuraavalla tavalla: Vuonna 2019 syntyneitä kaksi (2) lasta, vuonna 2020 syntyneitä neljä (4) lasta, vuonna 2021 syntyneitä seitsemän (7) lasta ja vuonna 2022 syntyneitä kaksi (2) lasta. Kaikkienensa kerhotoimintaa harkitsevia siis yhteensä viisitoista (15) lasta.

Vastaajista 42,5 % eli yhteensä seitsemäntoista (17) huoltajaa ilmoitti, ettei heidän lapsensa osallistuisi kerhotoimintaan, vaikka sellaista olisi tarjolla. Kerhotoiminnasta kieltäytyvien lasten syntymävuodet jakoutuivat seuraavasta: Vuonna 2019 syntyneitä viisi (5) lasta, vuonna 2020 syntyneitä viisi (5) lasta, vuonna 2021 syntyneitä kahdeksan (8) lasta ja vuonna 2022 syntyneitä neljä (4) lasta. Yhteensä kerhotoiminnasta kieltäytyviä siis yhteensä kaksikymmentäkaksi (22) lasta.

Vastaajista 5 % eli yhteensä kaksi (2) eivät osanneet sanoa kantaansa. Lasten syntymävuodet tässä vastausjoukossa olivat 2021 ja 2022.

Vastaajista 2,5 % eli yksi (1) ilmoitti, että lapsi aloittaa seurakunnan kerhossa. Lapsen syntymävuosi oli 2022.

Oheismateriaali: kerhokyselyn tulokset.

Kunnallisessa tai yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevia lapsia, joiden huoltaja ilmoitti harkitsevansa tai sitoutuvansa kerhotoimintaan, mikäli sellaista järjestettäisiin, oli yhteensä kaksitoista (12) lasta. Näistä kahdestatoista lapsesta kolme (3) oli yksityisessä varhaiskasvatuksessa ja yhdeksän (9) kunnallisessa varhaiskasvatuksessa. Kunnallisessa tai yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevista lapsista kaksi (2) harkitsisi osallistumista kerhotoimintaan ja kaksi (2) sitoutuisi kerhotoimintaan, mikäli sellaista olisi saatavilla.

Varhaiskasvatuksen vaikea henkilöstötilanne ja henkilöstön saatavuuteen liittyvät vaikeudet ovat johtaneet siihen, että muut pääkaupunkiseudun kunnat ovat vähentäneet kerhotoimintaa ja muuta avointa toimintaa vuosina 2021–2022. Toisaalta erilaisista subjektiivisista syistä osa-aikatyötä tekevät työntekijät Kauniaisten varhaiskasvatuksessa on vaikea yhdistellä siten, että henkilöstömitoitus päiväkodissa olisi optimaalinen. Tällöin kyseiset henkilöt

voisivat sijoittua kerhotoimintaan, mikä helpottaisi varhaiskasvatustyöyksiköiden tilannetta, jos heille saataisiin koko-aikaista työtä tekemään sijaisiksi.

Kerhotoiminnan kokonaisvuosikustannus olisi uuden selvityksen mukaan noin 50 000 euroa.

Kauniaisissa seurakuntien järjestämän kerhotoiminnan suosio on kasvanut, ja seurakunnan kerhon mahdollisuus ottaa uusia lapsia kerhoon esim. kuluvana toimintavuonna on rajoitetumpi kuin edellisen selvityksen aikaan. Seurakuntien järjestämä toiminta ei myöskään sovellu kaikille toiminnan katsomuksellisuuden vuoksi.

Kauniaisten varhaiskasvatuspaikkatilanne on tiukka, mutta tilanteeseen on luvassa helpotusta kesällä 2023, kun uusi Tammikummun päiväkotikäynnistyy. Vuonna 2021 syntyneiden suuresta ikäluokasta (17.11.2022 väestössä 101 vuonna 2021 syntyneitä lasta) noin puolet (52) osallistuu kunnalliseen tai palvelusetelillä tuettuun varhaiskasvatukseen marraskuussa 2022, ja 12:lle on myönnetty varhaiskasvatuspaikka vuoden 2023 alusta.

Suomalaisen perhepolitiikan erityispiirre toisaalta kannustaa suhteellisen pitkään kotihoitoon ja toisaalta perheille tarjotaan julkisen sektorin järjestämää tai subventoimaa, kohtalaisen edullista varhaiskasvatusta. Näillä tukimuodoilla on pyritty antamaan alle kolmevuotiaiden lasten vanhemmille mahdollisuus tehdä valinta ansiotyössä käymisen ja lapsen kokopäiväisen kotona hoitamisen välillä. Tästä vallinnanvapaudesta huolimatta lasten varhaiskasvatuksen osallistumisprosentti on Kauniaisissa korkea, ja nousee edelleen.

Mikäli halutaan lisätä perheiden aitoa valinnanmahdollisuutta lapsensa hoitomuotojen suhteen, on perusteltua tarkastella kerhotoimintaa ja sen mahdollistamaa potentiaalista perheiden valinnanmahdollisuuksien lisääntymistä. Tarkastelun kohteena voidaan ajatella olevan lapsen sosiaalisen hyvinvoinnin lisääntymisen vertaisryhmätoiminnan muodossa, kun myös perheen kotona olevan huoltajan mahdollisuus kohentaa perheen yhteistä taloudellista tilannetta ansiotyön mahdollisuuden kasvaessa lapsen hoitomuotojen valinnan monipuolistuessa. Toisaalta lienee paikallaan pohtia myös lapsen subjektiivisen sosiaalisen hyvinvoinnin mahdollistamista kerhotoiminnassa, ja toisaalta myös samanaikaisesti potentiaalisesti lisääntyvän kotona olevan huoltajan hyvinvoinnin lisääntyminen lapsen viettäessä säännöllisesti aikaa kodin ulkopuolella.

Koska vuoden 2023 talousarviossa ei ole varattu rahaa kerhotoiminnan järjestämiseen, esitettiin valiokunnille - jos kerhotoiminta halutaan kuitenkin käynnistää – tietyt valiokuntien esittelyteksteistä tarkemmin ilmenevät periaatteet kerhotoiminnalle lasten iän, toimintakauden, ryhmäkoon, toiminta-ajan, ja osallistumismaksun osalta. Lisäksi todettiin, että kerhotoimintaa varten pitää perustaa 1 varhaiskasvatuksen opettajan vakanssi ja 1 varhaiskasvatuksen lastenhoitajan vakanssi, ja että kerhotoiminnan esimiehenä toimii varhaiskasvatuksen palveluohjaaja.

Kerhotoiminnan aloittamista käsiteltiin tämän pohjalta suomenkielisessä opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunnassa 8.12.2022 § 73

<https://kauniainen10fi.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2022309-7>

ja ruotsinkielisessä opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunnassa 18.1.2023 § 5

<https://kauniainen10fi.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2023318-5>.

Valiokunnat päättivät asiasta eri tavalla.

Suomenkielisen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunnan päätöksen mukaisesti kerhotoiminta tulee käynnistää pilottina 1.8.2023–31.5.2025 eli kaksi toimintavuotta seuraavin ehdoin:

1. Kerhotoimintaa tarjotaan 2 vuotta täyttäneille, alle 4-vuotiaille lapsille. 4 vuotta täyttävä lapsi voi jatkaa kerhotoiminnassa kuluvan syys- tai kevätkauden loppuun saakka.
2. Kerhon toimintakausi seuraa esiopetuksen toimintakautta.
3. Kerhon aloittamiseksi ja jatkamiseksi minimiosallistujamäärä on 6 lasta.
4. Toiminta-aika on 2–3 tuntia päivässä, 1–3 päivää viikossa.
5. Osallistumismaksu on 50 €/kk, ja se peritään varhaiskasvatuksen asiakasmaksujärjestelmän kautta.
6. Kerhotoimintaa ei voi käyttää lapsi, jolla on kunnallinen varhaiskasvatuspaikka, tai josta maksetaan yksityisen hoidon tukea tai jolle on myönnetty palveluseteli samalta ajalta.
7. Kerhotoimintaa varten perustetaan 1 varhaiskasvatuksen opettajan vakanssi ja 1 varhaiskasvatuksen lastenhoitajan vakanssi.
8. Kerhotoiminnan esihenkilönä toimii varhaiskasvatuksen palveluohjaaja.

Lisäksi suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että se perustaa kerhotoimintaa varten:

- 1 varhaiskasvatuksen opettajan vakanssin 1.8.2023 alkaen,
- 1 varhaiskasvatuksen lastenhoitajan vakanssin 1.8.2023 alkaen.

Ruotsinkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta pysyi jo aiemmin esittämässä kannassaan, että kerhotoimintaa ei tule käynnistää.

Todettakoon, että valtuustoaloitteen käsittelyyn ei kuulu tehdä lopullisia muutoksenhakukelpoisia päätöksiä varsinaisessa pääasiassa, vaan valtuustoaloitteen käsittely ja pääasian varsinainen käsittely ovat erilliset prosessit. Tämän vuoksi asiat viedään kaupunginhallitukselle kahtena erillisenä asiana, tässä vastauksena valtuustoaloitteeseen ja erikseen vakanssien perustamista koskeva asia. Varsinaiset päätökset toiminnan aloittamiseen liittyen tehdään toisen asian yhteydessä.

Kaupunginhallitus:

Valtuusto merkitsee tiedokseen edellä olevan vastauksena tehtyyn valtuustoaloitteeseen kerhotoiminnan tarjoamisesta 2 vuotta täyttäneille lapsille, ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Oheismateriaali:

Valtuustoaloite
Kerhokyselyn tulokset 2022